

NAŠE DUHOVNO ŽIVLJENJE

Buenos Aires, dne 21. aprila 1934.

NUESTRA VIDA ESPIRITUAL

Številka 47

Evangelij tretje povelikonočne
nedelje

Jan 16, 16—22.

Takrat je rekel Jezus svojim učencem:

"Še malo in ne boste me več videli in spet malo in me boste videli, ker grem k Očetu."

Tedaj so nekateri njegovi učenci med seboj govorili: "Kaj je to kar pravi: Še malo in ne boste me videli, in spet malo in me boste videli, in: Grem k Očetu?" Govorili so torej: "Kaj je to to, kar pravi. "malo"? Ne vemo kaj govori."

Jezus je spoznal, da so ga hoteli vprašati, in jim je rekel: "O tem se vprašujete med seboj, ker sem rekel: Še malo in ne boste me videli in spet malo in me boste videli? Resnično, resnično, povem vam: Jokali boste in žalovali, svet pa se bo veselil; vi boste žalovali, ali vaša ža-

lost se bo spremenila v veselje. Žena na porodu je žalostna, ker je prišla njena ura. Ko pa rodi dete, ne misli več na bridkost, od veselja, da je človek rojen na svet. Tudi vi zdaj žalujete; ali spet vas bom videl in veselilo se bo vaše srce in vašega veselja vam ne bo nihče vzel."

Evangeljska misel: Vsak veren človek mora na svetu veliko potrpeti, toda — za trpljenjem pride plačilo.

Cerkveni koledar

22. april — tretja povelikonočna nedelja — slovenske božje službe na Paternalu, Avalos 250, po navadi ob desetih dopoldne in ob štirih popoldne.

23. april — ponedeljek — spomin svetega mučenca Jurija.

24. april — torek — spomin izpreobrnjenja poznejšega slavnega škofa in učenika Cerkve Augustina, ki ga je današnji dan krstil milanski nadškof sveti Ambrož.

25. april — sredo — spomin svetega evangelista in mučenca Marka, zvestega spremljevalca in tolmača prvaka apostolov svetega Petra, in poznejšega škofa v Aleksandriji v Egiptu.

26. april — četrtek — spomin svetega papeža in mučenca Kleta, drugega naslednika apostola Petra.

27. april — petek — spomin svetega Petra Kanizija in družbe Jezusove, Učenika Cerkve.

28. april — sobota — spomin svetega mučenca Poliona, ki je bil mučen za cesarja Dioklecijana v Panoniji, to je v naših krajih.

29. april — četrta povelikonočna nedelja — slovenske božje službe po navadi.

Cerkvena kronika

Zakrament svetega zakona sta sklenila Alojzija Zajc in Franc Mihelj pred pričama Jožefom Čebrom in Leopoldom Ušaj. Bilo srečno in blagoslovljeno!

APOSTOLSKA DELA

Pretekline so kake tri ure in vstopila je njegova žena, ki ni vedela, kaj se je bilo zgodilo. Peter ji je rekel: "Povej mi, ali sta za toliko prodala zemljišče?" Rekla je: "Da, za toliko." A Peter njej: "Zakaj sta se dogovorila, da skušata Duha Gospodovega? Glej, kateri so v grob položili tvojega moža, so že pri vratih in te bodo odnesli." Pri tej priči mu je padla pred noge in izdihnila. Ko so mladeniči vstopili, so jo našli mrtvo; nesli so jo ven in položili v grob poleg njenega moža. In velik strah je navdal vso cerkev in vse, ki so to slišali.

Po apostolih pa se je godilo mnogo znamenj in čudežev med ljudstvom. In bili so vsi skupaj v Salomonovem stebreniku. Izmed drugih se nihče ni upal družiti z njimi, pač pa jih je ljudstvo poveličevalo. Bolj in bolj pa so se pridruževali, katero so verovali v Gospoda, množice mož in in žen, tako da so celo na ceste nosili bolnike in jih polagali na postelje in nosila, da bi ob Petrovem prihodu vsaj njegova senca koga izmed njih obsenčila. Prihajala pa je v Jeruzalem tudi množica iz sosednjih mest z bolniki in takimi, ki so jih mučili nečisti duhovi: in vsi so bili ozdravljeni.

Vstal je pa veliki duhovnik in vsi, kateri so bili z njim — bila je to ločina saducejev — in so bili polni zavisti; prijeli so apostole ter jih dejali v mestno ječo. Angel Gospodov pa je ponoči vrata ječe odprl, jih peljal ven in rekel: "Idite, stopite v tempelj in govorite ljudstvu vse besede tega življenja!" (45) In ko so bili to slišali, so ob jutranjem svitu stopili v tempelj in učili.

Medtem je prišel veliki duhovnik in njegovi privrženci, in sklicali so veliki zbor in vse starešine Izraelovih sinov ter poslali v ječo, da bi jih priveli. Služabniki so prišli, pa jih v ječi niso našli; vrnili so se in sporočili: "Ječo smo našli z vso varnostjo zaprto in stražni-

ke stoječe pri vratih; ko smo pa odprli, nismo našli v njej nikogar." Ko so te besede slišali poveljnik tempeljske straže in veliki duhovniki, so bili zaradi njih v veliki zadregi, kaj bi utegnili to biti. Prišel je pa nekdo in jim sporočil: "Glejte! Može, ki ste jih bili dejali v ječo, stoji v templju in uče ljudstvo." Tedaj je odšel poveljnik s služabniki in jih pripeljal, a ne s silo; bali so se namreč ljudstva, da bi jih ne kamnalo.

Ko so jih pripeljali, so jih postavili pred zbor in rekel jim je veliki duhovnik: "Strogo smo vam zabičili, da ne učite v tem imenu, in glejte, napolnili ste Jeruzalem s svojim naukom in hočete na nas spraviti kri tega človeka!" Peter in apostoli pa so odgovorili: "Boga je treba bolj slušati ko ljudi. Bog naših očetov je obudil Jezusa, ki ste ga vi razpeli na les in umorili. Njega je Bog povišal na svojo desnico za vodnika in Zveličarja, da bi podelil Izraelu spreobrnjenje in odpuščanje grehov. In mi smo za te stvari priče, pa tudi Sveti Duh, ki ga je Bog dal vsem, kateri so mu poslušni."

Ko so to slišali, so se razsrdili in se posvetovali, da bi jih umorili. Vstal je pa v zboru neki farizej, z imenom Gamaliel, učitelj postave, ki ga je spoštovalo vse ljudstvo, in je velel, naj može za nekaj časa odstranijo; nato jim je rekel: "Izraelci, pazite pri teh ljudeh, kaj hočete storiti. Kajti pred dnevi je vstal Teoda, (46), ki je trdil, da je nekaj, in se mu je pridružilo kakih štiristo mož po številu; toda bil je ubit, in vsi, kateri so ga poslušali, so se razkropili in so bili uničeni. Za njim je ob času popisovanja (47) vstal Juda iz Galileje in je potegnil ljudstvo za seboj, (48)

tudi njega je bilo konec, in vsi, kateri so ga poslušali, so se razpršili. Zato vam zdaj pravim: Odstopite od teh ljudi in pustite jih; zakaj, če je ta načrt ali to delo od ljudi, bo razpadlo; če je pa od Boga, jih ne boste mogli uničiti — da bi se kdaj izkazalo, da se borite proti Bogu." In dali so se pregovoriti. Poklicali so torej apostole, jih pretepli in jim zabili, naj ne govoré v imenu Jezusovem, nato so jih izpustili. Ti so pa izpred velikega zbora odhajali veseli, da so bili vredni, trpeti zasramovanje za Jezusovo ime. In niso nehali v templju in po hišah vsak dan učiti in oznanjati Kristusa Jezusa.

Število učencev pa je naraščalo in tiste dni so pričeli helenisti godrnjati zoper Hebrejce, (49) da so se pri vsakdanji delitvi miloščne zanemarjale njih vdove. Dvanajsteri so sklicali množico učencev in rekli: "Ne bi bilo prav, da bi mi opuščali božjo besedo in oskrbovali mize. (50) Izberite si torej, bratje, izmed sebe sedem mož, kateri so na dobrem glasu, polni Duha in modrasti; nje bomo postavili za to opravilo, mi pa se bomo držali molitve in oznanjevanja nauka."

Ta beseda je ugajala vsej množici in izvolili so Štefana, moža polnega vere in Svetega Duha, Filipa, Prochorja, Nikanorja, Timona, Parmena in Nikolaja, spreobrnjenca iz Antiohije; postavili so jih pred apostole in ti so molili ter položili roke nanje. In božji nauk se je širil in število učencev v Jeruzalemu je silno naraščalo; tudi veliko število duhovnikov (51) je bilo veri poslušnih.

(Nadaljevanje)

(49) Helenisti so grško govoreči Judje, rojeni izven Palestine, ki so se priselili v Jeruzalem in tam sprejeli krščanstvo. — Hebrejci so judovski kristjani iz Palestine, ki so govorili hebrejski (aramejski) jezik.

(50) Pri obedih ljubezni (agapah), kjer so se siromašnejšim vernikom; zlasti vdovam, razdeljevala živila in miloščina.

(51) Namreč judovskih.

(45) Besede tega, t. j. novega življenja v Jezusu Kristusu (v krščanski veri).

(46) Tako se je imenoval eden izmed voditeljev judovskih upornikov.

(47) Ob času drugega Kvirinijevega popisovanja (l. 7 po Kr.).

(48) O tem uporu poroča tudi judovski zgodovinar Jožef Flavij v zgodovini judovskega ljudstva (18, 1, 1; 20, 5, 2).

Stvar se je tako razvila, da se je že leta 1862 združilo dva in dvajset mladeničev v družbo, kakor jo je priporočil don Bosku italijanski liberalni minister Ratazzi.

Danes štejejo Salezijanci, kakor se imenujejo po svetem Frančišku Saleziju don Boskovi duhovni otroci, nekaj nad devet tisoč članov, ki po vseh delih sveta z vso vnemo nadaljujejo don Boskovo delo. Čitatelje bo zanimalo, da je lepo število slovenskih Salezijancev razkropljenih po vseh delih sveta, in da jih na primer samo v Južni Ameriki prejema devetoro naš list.

Salezijanke, podobna družba za vzgojo ženske mladine, šteje že nekaj nad tristo zavodov v vseh delih sveta, tudi v Argentini. Tudi med argentinskimi Salezijankami, hčera Marije Pomočnice, kakor se jim pravilno pravi, deluje nekaj slovenskih sestra.

Družba, ki jo je ustanovil don Bosko je čudno hitro rastla in se množila. Rodna dežela ji je postala skoro pretesna in ni mogla utesiti njenega hrepenenja po razširjannju božjega kraljestva na zemlji.

Že leta 1875 je začel tedaj don Bosko pošiljati svoje tovariše v tuje dežele. Najprej v Južno Ameriko, nato pa v vse dele sveta in vse države; Indijo, Kitajsko, Japonsko, Siam, Alžir, Kongo, Egipt.

V Evropi se je razširila salezijanska ustanova po skoro vseh državah.

Jugoslavija ima danes devet salezijanskih zavodov, tri na Hrvaškem in šest v Sloveniji.

Izmed ameriških dežel sta republiko Argentina in Brazilija že obhajali petdesetletnice prihoda Salezijancev v njihove kraje, in se obe ponašata z lepim številom salezijanskih zavodov. Argentino je imenoval don Bosko svojo drugo domovino.

Glavna salezijanska misijonska središča v

Tudi letos so salezijanci in hčere Marije Pomočnice ne samo obdržali zavode, v katerih je našlo toliko gojencev in gojenk krščansko vzgojo in toliko sirot svoje zatočišče, ampak se je kljub hudemu pomanjkanju sredstev spričo svetovne krize naše delo celo razširilo, kakor bo razvidno iz naslednjih podatkov.

Hvaia Bogu, poklicev nam je prišlo v preteklem letu precejšnje število. Lani sem se obrnil do velikodušnih sre, da bi nam v tem oziru pomogla in se nisem varal v svoji nadi.

V Italiji sta nam pokojna grofica Gromis, na Francoskem pa neka gospa (v svoji skromnosti ne mara da bi se njeno ime objavilo) prepustili svoji vili in sta hoteli tako ovekovečiti spomin svojih pokojnih in svoj.

Ustanoviti in vzdrževati dom, kjer se pripravljajo bodoči naši poklici, je gotovo eno izmed najpomembnejših del in tudi najbolj potrebnih. Don Bosko je večkrat dejal, da je to najboljši način, da kdo dobro uporabi svoje imetje.

V Piemontu se je odprl zavod za katekiste v misijonih prav poleg hišice našega ustanovnika don Boska, v Beki. V Kastelnovu don Bosko smo otvorili novo bogoslovno semenišče.

V novo ustanovljenem mestu Littoria, smo sprejeli na željo svetega očeta župnijo, kjer se obeta plodonosno delo.

V Belgiji se je ustanovilo novo bogoslovno semenišče v Vieux-Hervelle (Vjé 'ervél). V Belgijskem Kongo, v srednji Afriki, smo odprli nov zavod za gobavee v Ngave in nov misijon v Kambikila. Na Slovaškem smo odprli nov zavod v Bratislavi. — Na Francoskem tir nove ustanove: V Bordó-Gradinjan, Tonon in v Anžer-Puij. Tukaj bomo imeli novicijat.

Južna Amerika. V Matogrosso so nastale tri nove ustanove: v Lageado, v Poksorem, in v misijonu Male Terezike med Indijanci, kjer je ta misijon že oplojen ne samo z znojem in trpljenjem misijonarjev, am-

Don Bosko

PIŠE VLADIMIR ZMET

Južni Ameriki so Patagonija v Argentini in Matto Grosso in amazonski pragozdovi v Braziliji. Važne naselbine so tudi kivarski misijoni v Ekvadorju in gobavska naselbina Agua de Dios v Kolumbiji.

Že za časa don Boska so se zanimale za njegovo ustanovo tudi mnoge odlične dame, ki so skrbele za obleko in hrano don Boskovih gojencev in poravnemale razne don Boskove račune in dolgove.

Te dobre gospe je združil don Bosko v takozvano Zvezo salezijanskih sotrudnikov in sotrudnic. Papež Pij IX. je bil prvi salezijanski sotrudnik.

V zameno za moralne in gmotne podpore salezijanskih sotrudnikov in sotrudnic so deležni salezijanski sotrudniki in sotrudnice vseh dobrih del, ki jih z njihovo pomočjo vršijo Salezijanci. Njihovo skupno delo za razširjenje božjega kraljestva na zemlji je danes ogromno.

Salezijanski sotrudniki imajo tudi svoje glasilo, ki se tiska danes v devetih jezikih, tudi v slovenskem in je je mogoče brezplačno dobiti iz Rakovnika pri Ljubljani. Slovensko sotrudstvo je sploh tako dobro organizirano, da so prišli pred kratkim Poljaki na Slovensko se učiti, kako naj sotrudstvo uredijo v svoji domovini, da bo prodrlo v širše ljudske plasti.

Na Rakovniku, pod Golovcem, so zgradili slovenski Salezijanci tudi sijajno svetišče Marije Pomočnice kristjanov, ki je v kratkem času postalo prava slovenska romarska božja pot, in kjer Salezijanci vsako leto resnično tek-

mujejo, da vedno dostojneje proslavijo svojo Mater in Pomočnico.

Na svoje gojence je mislil don Bosko tudi še pozneje, ko so že zapustili njegove zavode. Zanje je ustanovil zvezo bivših salezijanskih gojencev. Zlasti v Argentini stoji ta zveza na prav visoki stopnji. Z istim veseljem kot v otroških letih obiskujejo bivši gojenci zavode v katerih so se učili v svojih mladih dneh. Vanje pošiljajo sedaj svoje sinove. Vsi se čutijo sinove velike don Boskove družine. Brez te duhovne zveze bi bivši salezijanski gojenci veliko lažje pozabili naukov, ki so se jih v zavodih naučili. Čeprav ne vsi, vendar ostanejo bivši salezijanski gojenci v svoji ogromni večini vzorni kristjani, ki tudi v težavnih okoliščinah ne odrečejo. "Los negocios, cuando oigo la misa, me van bien, lo experimenté — preizkusil sem, da mi gre celo trgovina boljše, če hodim k maši", mi je rekel bivši salezijanski gojenec, ki sem ga našel v Patagoniji in je edini izmed priseljencev redno obiskoval službo božjo, za katero drugi "pri najboljši volji nikakor niso imeli časa".

Ko je don Bosko zadnja leta življenja obiskal Barcelono, Paris, Nico, so ga množice slovesneje sprejele ko kakega kralja ali cesarja. Povsod so ga poznali kot moža čudodelnika, ki je izprosil od Marije Pomočnice obilo naglih ozdravljenj in drugih čudežev. Ko je gledal te množice, se je ganjenja zjokal in ponavljal: "Poslušajte vendar, da ni don Bosko nič drugega ko boren pastirček iz vasice Becchi. Če je kaj dobrega naredil, je to delo Marije Pomočnice kristjanov."

31. januarja 1888 je končno umrl po trudov in blagoslova polnem življenju. 2. junija 1929 je bil prištet blaženim, letošnjo veliko noč pa svetnikom, kar je pač največja čast, ki jo more doseči na zemlji uboga človeška stvar.

pak tudi z mučeniško krvjo. — V Ekvatorju smo odprli poljedelsko šolo v Kuenki in zavod za Indijance Hivarje.

V Paragvaju smo končno započeli misijon v Puerto Kazado v Čako. Končno smo sprejeli še drug misijon, o katerem se je že poročalo, namreč v Gornjem Orinoko v Venezueli, kjer se odpira obširno pa tudi silno težavno polje našim misijonarjem.

Severna Amerika: Odprli smo zavod v Kastrovil za mehiške poklice ter poljedelsko šolo v Nju Orleans in praznični oratorij v Tampa.

Tudi v Aziji smo odprli kljub velikim oviram zavod v Tokio in v Mijakonojo na Japonskem. V Indiji pa v Tirapatur Liliuč ter v Wandivaš.

Sveto leto pa tudi za hčere Marije Pomočnice ni poteklo brez posebnega blagoslova.

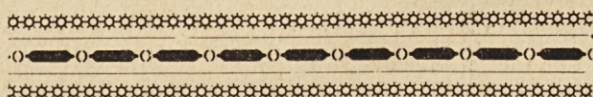
V Italiji so odprle zavod v Čerinjola, Ottaiano (Neapol), Kolloro (v Novarskem), Karara, Sv. Jurij (S. Giorgio pri Padovi), Brozzolo (pri Turinu), Tarrantaska, Kampione, Viceola Tičino, v La Spezia (zaveščišče Marije Adelaide), Vittorio Veneto, Montebelluno (pri Trevizu) Mazzarino, Santo Stefano (Sicilija). Sv. Ambraoz Olona, tako tudi v Este, v Brešio, v Neapolju so naše sestre odprle penzionat za vseučilišnice.

Na Poljskem so odprle zavode v Rožanemstoku, na Francoskem v Bordó, na Belgijskem v Lovanju, in v Alžiru.

V Ameriki so sprejele bolnico v Komodoro Rivadavia (Čubut), in zavod v Tukuman v Argentini, v Braziliji v Fortaleza, v Čile v Vinja del Mar, v Kolumbiji v Kali, v Nikaragua v Mosatepe, na Kostariki v Guanakastej, v Zed. drž. Ybor City.

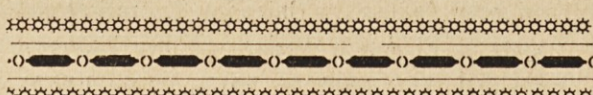
Kakor vidite se je odprlo celih 54 zavodov ne vstevši tega, da so se mnogi že obstoječi znatno razširili.

Iz duš nam radi teh uspehov plamt globoka hvaležnost do Boga, ki je delivec vseh dobrot.

Salezijanska družina leta 1933.

Da vidimo nekoliko siloviti razmah te mlade don Boskove ustanove, prinašamo našim čitateljicam in čitateljem izveček iz pisma vrhovnega predstojnika Salezijancev, ki ga je poslal slovenskim salezijanskim sotrudnikom in ki ga je objavilo njihovo glasilo Salezijanski vestnik, ki zhaja na Rakovniku pri Ljubljani. Pripominjamo, da štejejo danes Salezijanci ogromno armado devetnajstih tisočev članov, katerih deio je vse usmerjeno v en cilj in da so v razmeroma kratkem času iz nič zgradili po vsem svetu tisoč in štiristo deloma ogromnih zavodov, veliko večjih kot pa cela tukajšnja kvadra, in da imajo med svetnimi ljudmi nad en milijon vpisanih delavnih sotrudnikov in sotrudnic.

Fotografija "LA MODERNA"

je znižala cene za slovenske kolonije. Pri nas izdelujemo slike po evropskom sistemu, prvovrstne in poceni.

Slike poročencev z drugovi in družicami samo \$ 18 ducat. Poštne od \$ 3 naprej. Za osebne izkaznice, potne liste 3 za \$ 1.—

Ob sobotah odprto ves dan.

Ob nedeljah zaprto.

Av. SAN MARTIN 2579

Bs. Aires

Telefon: 59 - 0522

KAKŠNA JE MLADINA naših rojakov, izseljencev na oni strani Atlantskega Oceana?

Naši rojaki so šli preko Oceana večinoma z željo, da si hitro priborijo nekaj tisočev dolarjev, s katerimi si bodo ustanovili doma obrt, ali kupili oz. izboljšali kmetijo in tako v stari domovini zaživel novo in boljše življenje, ki bi ga brez prihrankov iz ameriških rudnikov, tovarov, plavžev itd. ne mogli živeti. Nekaj jih je bilo tako uspešnih, da so po nekaj letih življenja prišli domov in se tu naselili. Večina pa je ostala v Ameriki in si to deželo prevzela za svojo drugo, dosmrtno domovino; morda so si našli tam svoje družice, morda jim je novi svet bolj ugajal kakor domovina, morda pa niso uspeli s svojimi cilji, niso si mogli nahraniti sredstev za novo življenje doma — pač ostali so v Ameriki in tam žive.

Marsikateri kmečki fant je šel po nekaj letih po nevesto domov, marsikateri jo je poklical iz domovine, mnogi so si našli življenjske tovarišice v rojakinjah — izseljenkah, mnogi tudi v izseljenkah drugih narodov ali celo domačinkah. V Ameriki so začeli novo slovensko življenje in blagoslov tega življenja so bili otroci — ameriška slovenska mladina.

Ta slovenska mladina rojena v Ameriki, je naše sedanje vprašanje. Če vzamemo narodno je to mladina, ki zna slovenski od doma, če sta obadva roditelja Jugoslovana, če morda že ni sta pozabila slovenščine, če se je morda ne sramujeta, kajti "Bohunki" in "Hunkyji" — kakor so navadno imenovali v Ameriki naše rojake — tudi niso vedno ostali brez posledic. In ta naša mladina — po rodu in jeziku slovenska oz. jugoslovenska — živi med tujim svetom. Morda je v okolici še kaj naših rojakov, saj živijo ponekod v kolonijah, večinoma pa je izročena tujim vplivom, tujemu okolju — kar pa vse skupaj ne vpliva ugodno na razvoj. Šole, one osnovne, srednje itd. kakor jih Američani že pač imenujejo, so angleške — na ohranitev našega rodu torej ne vpliva preveč stvari.

Če vzamemo stvar iz socialnega, družabnega vidika: starši vseh teh naših otrok v Ameriki so ljudje, ki si morajo z delom svojih rok pridobivati vsakdanji kruh. Večinoma so to tovarniški delavci, delavci po plavžih, gozdovih in rudnikih, morda nekaj kmetovalcev (farmarjev), obrtnikov ali svobodnih poklicev, vendar — v celoti ljudje, ki nimajo preveč časa skrbeti za narodnostni razvoj svojih otrok, kajti skrb za življenjski obstoj je nujejša. Poleg tega vpliva na razvoj teh otrok tudi ameriški vrvež, ameriško sebično, individualistično usmerjeno življenje (torej življenje, kjer se gleda predvsem na možnost in probojnost posameznika), — kar vse spet ne koristi narodnostnemu vprašanju.

In zaradi tega se je bati, da bo ta mladina v nekaj desetletjih povsem prilagoden in duševno strnjena z novo, drugo svojo domovino, tako da bo za nas povsem izgubljena in da bo tudi na jugoslovansko domovino povsem pozabila.

Pribiti pa je treba, da rojaki na vse to ne gledajo ravnodušno. Ameriški rojaki, precej skrbijo za svoj obstoj. Njihovo kulturno delo, je usmerjeno za tem, njihovo časopisje, ki ni ravno neznatno, saj imajo naši rojaki 16 listov, od tega 5 dnevnikov oz. listov, ki izhajajo petkrat na teden, 5 tednikov, 1 štirinajst-

CVETKO KRISTAN:

Nasa mladina tam preko velike luze

Vprašanje naše slovenske izseljeniške mladine je eno najvaznejših vprašanj. Z veseljem torej prinašamo lepi in zanimivi spodnji zadevni članek gospoda Cvetko Kristana. Z vprašanjem slovenske šole se bomo še obširno bavili. Z veseljem bomo objavili vse zadevne misli in nasvete naših izseljencev. Tudi na naše rojake v Severni Ameriki smo se že obrnili za izčrpane podatke o žalosti in veselju slovenske šole v Severni Ameriki, kakor tudi za najnovejšo zadevno statistiko, da bomo mogli po njihovih izkušnjah tembolj temeljito prevdariti, kako bi ohranili našo slovensko dečo slovenskemu jeziku in slovenskemu duhu.

Z našo vzorno mladinski povestjo Storzkom, ki jo z vsem zanimanjem čitajo poleg odraslih tudi stotine slovenskih otrok širom Južne Amerike, je naš list po svojih skromnih močeh in kolikor mu je bilo mogoče že doslej skušal nadomestiti slovenske šole v Južni Ameriki in bomo naši mladinski strani tudi za naprej posvečali vso našo pozornost.

Ur.

"tamkaj v Ameriki, tamkaj v Vestfaliji so nam izginili — več ne doseže jih naše oko..." —

(O. Župančič: Duma)

dnevnik, 5 mesečnikov, tudi njihove knjige niso redke, njih koledarji so razširjeni in vse to vzbuja zavest k poreklu. Imajo tudi slovenske šole društva Pioneer št. 559 Slovenske našole: tako v Chicagu, Ill. slovensko mladinske rodne podporne jednote, dalje mladinske šole v Clevelandu, O. v Slovenskem domu na Holmes avenui, kamor pohaja 150 slovenskih otrok itd.

In mladina sama? Ta se pa že združuje v angleški govoreča društva slovenskih društev v Ameriki, ta občuje večinoma angleški medseboj, in marsikateri deček ali deklica slovenskih staršev se šele v starejših letih privadi slovenskemu materinskemu ali očetovskemu jeziku.

Močan pomočnik slovenske mladine v USA je pa tudi še list, ki ga izdaja za ameriško slovensko mladino največja podporna organizacija ameriških Slovencev, Slovenska narodna podporna jednota v Chicagu, Ill. Ta list je mesečnik z imenom "Mladinski list". Na 22 straneh prihaja v 8000 izvodih v hiše naših rojakov, in 16 strani prinaša slovenskega štiva, 16 strani pa angleškega: za one, ki slovenski še ne znajo in se morda šele slovenski uče. List je prav dobro urejevan in služi v popolno korist naše izseljenske mladine. Urednika sta mu znana naša slovenska rojaka in kulturna delavca tam preko, pisatelj Ivan Molek in ureKatka Župančičeva, belokrajinska rojakinja, dnik Louis Beniger. Glavni sodrukniki so pa: učiteljica na slovenski narodni šoli v Chicagu, ki poje naši mladini ljubke pesemce, v katerih drami njih zavest do delavstva in člove-

čanstva. Dalje delavka Anna P. Krasna, doma iz Vipavske doline, ki doživlja kot žena rudarja ameriški svet z resnične strani in poje o tem naši mladini. Ivan Jontez, publicist, doma iz Cerklj pri Kranju, stanujoč v Clevelandu, O., piše življensko-resnične povestice in igrice, katere pa prispeva tudi Katka Župančičeva. Poleg tega najdemo tudi še celo vrsto sodrudnikov iz stare domovine, zlasti Mileta Klopčiča, Otona Župančiča, Frana Levstika in mnogo drugih. V angleškem delu omenjam posrečene pesmi rojakinje Mary Juggove, ki dobro pesni angleški. Prispevki so pač taki, kakršne potrebuje naša ameriška mladina. Borba za vsakdanji kruh jo čaka, to borbo svojih staršev že doživljajo in od nje trpe, zaradi tega najdete v vseh prispevkih močno socialno vsebino, ki kaže delavca — stvaritelja vsega bogastva na svetu in delavca, ki kljub temu nima ničesar, razen dveh pridnih rok in kopice skrbi in pomanjkanja. V angleškem delu je mnogo sestavkov o slovenski in jugoslovanski domovini, o naših običajih, naših prijateljih itd. In vse to se opaža tudi v kotičku tako v slovenskem kakor v angleškem delu. Tudi mladina piše večinoma o bojih svojih staršev, o njih brezposelnosti, o veselju, da je očka spet dobil delo, o stvarkah in izpitjih: pač o tem, kar mladina v tej zdaj nesrečni Ameriki vsak dan doživlja... Ta "Mladinski list" dviga zavest naše mladine, dviga ji glavo, dviga pogum v kruti in hudi življenjski borbi. Morda tega vi, naša mladina, ne razumete tako dobro, toda v Ameriki je zlasti danes boj za življenje še mnogo hujši in mnogo krutejši kakor pa pri nas. Morda ga bo razumela mladina iz Trbovelj in rudarskih revirjev?!

"Sin tvoj zaril se je živ pod zemljo — v Ameriki koplje, v rovu še zarja poljan mu mračne misli obseva, sin njegov več ne bo jih poznal, ne sanjal o njih."

"Kje, domovina si?"

Ali po plavžih si, ali po rudnikih? Tu? Preko mórja? In ni ti mejá?"

(O. Župančič: Duma)

Naša posebna skrb bodi, da te naše ljudi tam preko prekvasi misel, da so sinovi zemlje, lepe zemlje, ki jih je rodila, da so sinovi zemlje, ki jih ni mogla prehraniti in jih je dala v rejo naprej — da pa so sinovi poštenega slovenskega ljudstva. To pošteno slovensko ljudstvo, navajeno dela in spoštuje to delo — naj to spoštovanje do dela obdrži in ohrani tudi tam preko; naj ostane v jedru zdravo in močato kakor ga je dala naprej rodna gruda — in pošten in močat bo tudi rod, ki mu bo sledil. Ta rod bo moral doživeti čase, ko bo dobro vsem. In tedaj tudi našim ljudem ne bo treba v tolikšni meri hoditi v tujino, če pa pojdejo, jih bomo pa prepuščali z mirnejšim srcem z doma. Takrat bodo tudi tam preko vedeli, da

"sveta si zemlja in blagor mu, komur plodiš"

(O. Župančič)

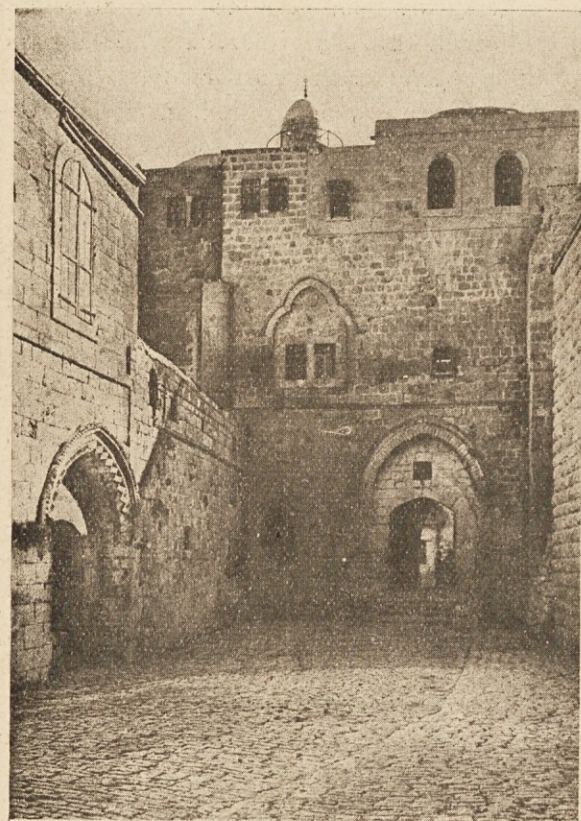
Mi pa pošiljamo naši ameriški mladini bratske pozdrave s poročilom, da naj ohranijo vse znake značajnega in poštenega slovenskega ljudstva in naj se bodočnosti ne boje.

("Naš rod", Ljubljana)

Josefus Flavius in razdejanje Jeruzalema

Ruševine judovske sinagoge v Kafarnaumu v kateri je obljubil Jezus, da bo postavil zakrament svetega Rešnjega Telesa. Ruševine so šele pred kratkim odkrili. Tako podobno je bila razdejana za časa Jožefa Flavija vsa judovska dežela z njenim glavnim mestom Jeruzalemom vred, v katerem res skoro ni ostal kamen na kamnu

Levo:

Dvorišče stare judovske hiše v Jeruzalemu. Okna prvega nadstropja so okna dvorane zadnje večerje.

Spodaj desno:

Pot ki pelje iz Siona čez potok Cedron na Oljsko goro. Jezus je s svojimi učenci večkrat hodil po njej, tako tudi veliki četrtek, zadnji večer svojega življenja.

Spodaj levo:

Vrt Getzemani na Oljski gori s častitljivimi stoletnimi oljkami.

Spodaj, v sredi:

Dvorana zadnje večerje, kakršna je danes. Premožnejše judovske hiše so imele pripravljeno na ravni strehi posebne dvorane za večje svečano-sti. V slučaju smrti v družini, so postavili v njih tudi mrtvaški oder. V taki dvorani je obhajal Jezus z učenci svojo zadnjo večerjo.

Dvorana Jezusove zadnje večerje je stala na jugu Jeruzalema in je bila med redkimi poslopji, ki za časa judovske vojske niso bila razdejana, ker so se vršili glavni boji predvsem na severu, okrog templja. Vendar se do današnjih časov vseeno ni ohranila kakršna je bila svojčas.

Jožef Flavij je bil rojen leta 37 našega štetja, to je nekaj let po Jezusovi smrti.

Kakor da mu narava ničesar ni pozabila nakloniti! Bil je čudno nadarjen in brihten. Telesno, kakor da ga je samo zdravje. Kmalu je zaslovel vsled svoje znanosti in umetnosti pa tudi vsled svoje gibčnosti in telesnih spretnosti. Njegov rod je bil zelo odličen, spoštovan in bogat. Njegov oče, višji judovski duhovnik, je vedel, kaj da velja znanost, zato ni štedil nobenih sredstev, da bi svojega sina temeljito izobrazil. Štediti pa mu ob njegovem bogastvu tudi treba ni bilo.

Še zelo mlad je prišel Jožef Flavij v Rim, da si svojo judovsko znanost še ob rimski obogatiti. In ko se je vrnil, se je mogel po pravici hvaliti, da je svoj rimski čas temeljito izrabil.

Judje so v Flavijevih dneh resnično potrebovali imenitnih mož in sposobnih voditeljev, zakaj prežalostni časi so zajeli deželo.

Najprej se je svojčas npravno tako visoko stoječe ljudstvo moralno tako pokvarilo, da je moral dati naš Jožef Flavij svojemu času tolažlostno izpričevalo: "Jaz mislim, če bi ne bili prišli Rimljani nad ta zločinski rod, bi ga bil potres požrl ali potop pokončal ali bi ga bliski Sodome požgali, zakaj ta rod je bil brezbožnejši, kakor vsi, ki so bili na podoben način strmoglavljeni."

Poleg drugih grehot se je po Judeji strahotno razpaslo razbojništvo. Ne samo po deželi, marveč v samem jeruzalemskem glavnem mestu se je neprestano množilo število zavrtnih morilcev, ki so ob belem dnevu in sredi mesta napadali mirne prebivalce in ropali. Gospodski jim ni mogla do živega, kajti na zunaj so živeli ko drugi meščani, in če se je govorilo o kakem roparskem umoru so se sami morilci najbolj zgražali in čudili. Tako daleč je pri-

šlo, da prijatelj ni več zaupal prijatelju, ker ni vedel, če ni morda tudi njegov sosed zapisan tej zločinski drhali.

Na drugi strani je tuja rimska gosposka bolj in bolj silno in krivično pritiskala brezpravno judovsko ljudstvo in mu nalagala davke, ki jih več ni bilo mogoče prenašati. Ko so nastopile še slabe letine, jih je bilo veliko, ki so se vzdignili, prodali, kar so imeli in odšli v tuje kraje.

Te razmere so bile kakor nalašč za javen upor in punt.

Res se je pojavil uporniški vodja. Iz Egipta je prišel in klial skupaj domoljubne Jude, češ da bo z njimi izgnal iz dežele rimske vsiljivce, in napravil, da bodo druga ljudstva judovskemu služila in mu davke plačevala, samo pa ne bo nikomur podložno.

Veliko jih je šlo za njim. Skoraj si je zbral armado trideset tisoč mož. Toda — upor se ni posrečil. Večino upornikov so Rimljani pobili, z drugimi pa je lažnjivi Mesija pobegnil v gore.

Od tedaj niso na Judovskem upori več ponehali.

Na ta način je prišla dežela na še slabši glas in so začeli Rimljani pošiljati v Jeruzalem najbolj okrutnih oblastnikov, da bi s strogostjo obdržali mesto in deželo pod svojo oblastjo. Krutost pa je na drugi strani ljudsko nezadovoljnost le še večala.

Ko je oblastnik Flor zahteval končno za vzdrževanje svojega rimskega vojaštva sedemnajst talentov srebra iz judovskega templja, je prišlo do novih spopadov med Judi in rimsko vojsko. Sedemnajst talentov je pomenilo kakih deset milijonov zlatih pesov! Sedemnajst talentov srebra ali deset milijonov zlatih pesov judovskega denarja za vzdrževanje tuje vojske, ki Jude k tlom pritiska! Toda — tudi to pot so Rimljani Jude užgali. En sam dan jih je bilo poklanih tri tisoč in šest sto. Veliko so jih

dali do nagega sleči, bičati in potem križati.

To pa je Jude še bolj razburilo. Naglo se je zbrala velika vojska, ki je poklala vse Rimljane, kar jih je bilo v judovski deželi, vojaštvo in civilno prebivalstvo. Užgali so tudi cesarskega namestnika iz sosednje rimske pokrajine Sirije, ki je prišel jeruzalemski rimski posadki na pomoč, in so mu pobili okoli pet tisoč in tristo konjenikov.

Premagani sirski namestnik je nemudoma sporočil v Rim, da se je po vsej judovski deželi razpasel velik punt.

S puntarji Rimljani niso poznali šale. Tedanji cesar Nero je tedaj nemudoma določil svojega najboljšega vojskovodjo Vespazijana, da neutegoma odrine z močno vojsko v Judejo, upor v kali uduši in upornike neusmiljeno kaznuje.

Zadnje zmage so na drugi strani tudi Judom vdihnile novega poguma in so se začeli hitro pripravljati na vojsko. Popravili so mestno obzidje, gradili obrambne stolpe in po vsej judovski deželi so utrdili veliko mest za obrambo proti Rimljanom.

Med tem se je bližal Vespazijan z močno vojsko, šestdeset tisoč izvežbanih in dobro oboroženih mož, judovski deželi.

Kjer se mu je kako mesto ustavilo, je je dal opleniti in razdejati, prebivalce pa je pokončal do zadnjega. Mnoga mesta so Vespazijanu že daleč naprej prinesla na svileni blazinici ključe mestnih vrat, znamenje, da se mu vda jo na milost in nemilost. Cele trume so iz vseh strani strahoma bežale v Jeruzalem.

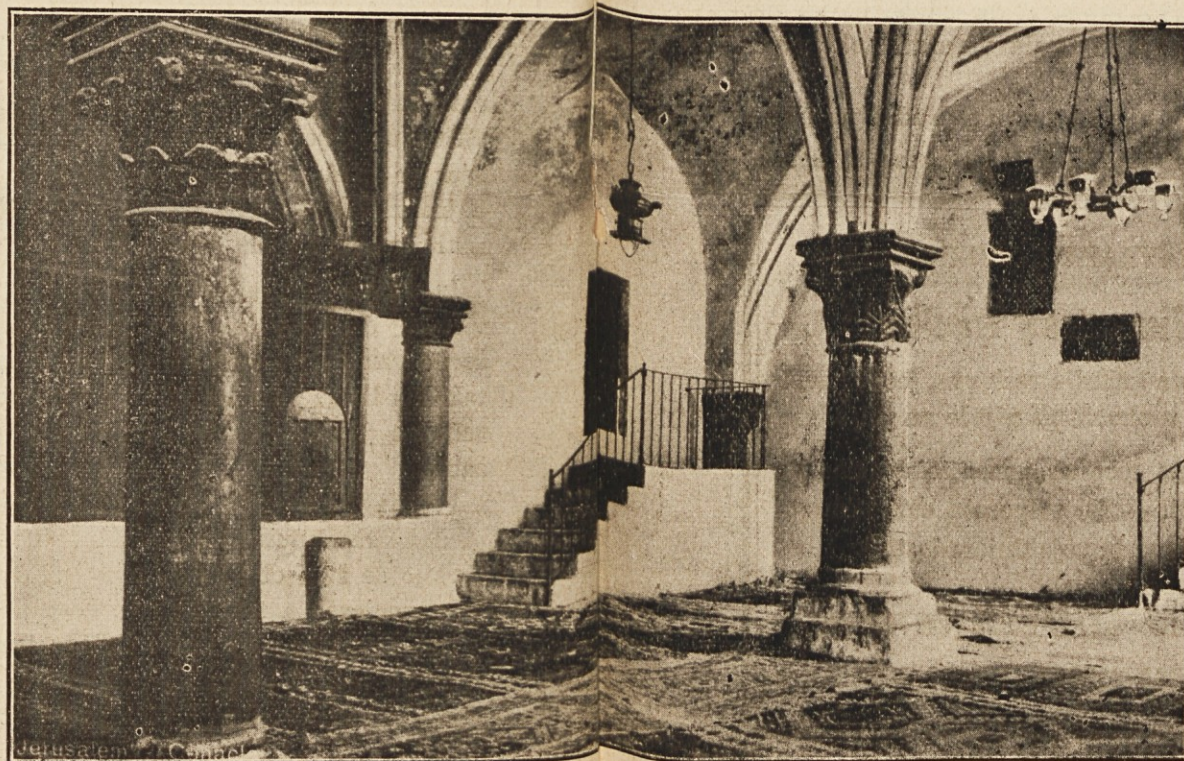
V Jeruzalemu so se godile med tem čudne reči.

(Konec prihodnjič)

Zgoraj in spodaj:

Dva motiva iz starega dela jeruzalemskega mesta. Po ulici, ki nam jo kaže gornja slika je Kristus nesel svoj križ.

PIERRE L'ERMITE:

DEKLICA Z ODPRTIMI OČMI

Tedaj jo pogleda drugi stražnik brezobzirno... zapazi njeno tuje lice, njeno nenavadno avbico...

Toda še ostreje pogleda ono drugo žensko, ki se tamle v strani moči in molči sama vase.

"Slišite vi gospodična, Montmartre se mi ne zdi primeren kraj za vas. Zlasti ne ob tej uri! Kdo vas sili tja? Zdi se mi, da ste v spremstvu."

"Da, moja teta me spremlja."

"To naj bi bila tistale ženska tam?"

"Da."

"To je... vaša teta?"

"Da, seveda je."

Stražnik pomežikne z očesom svojemu tovarišu, toda na kakšen način!

"Poznamo take ptičke, zmerom jih spremlja teta! Pokliči jo! Zdi se mi, da se tej dami prav nič ne mudi priti v stik z nami!"

Nenadoma se vrne stražnik k Rolandi:

"Najprej povejte, odkod prihajate?"

"Od Noimoutiera..."

"Od...?"

"Noimoutiera."

"Kje pa je ta petelinček?"

"To je vendar otok..."

"Sredi morja?"

"Da, gospod."

"To je malo čudno! Zdi se mi, da me hočete malo povleči. Ampak veste kaj — iz te moke ne bo kruha! Pokažite mi svoje listine."

"Nimam listin — kakšne listine?"

"Ta je pa lepa! Prihajate bog si ga vedi odkod, pa nimate listin pri sebi? Vi enostavno potujete z rokami v žepih, brez vsake listine! Naposled, ste vendar 'nekdo'! Kakšen je vaš položaj? Vaše ime?"

"Rolanda, You..."

"You? To naj bi bilo ime... Kje pa imate dokaz, da je to vaše pravo ime? Da niste morda kaka potepenka?"

"Oh, gospod!..."

"...Kaka lajdra? To ni v redu, da se potepa deklé vaših let po avsterliškem mostu opolnoči; tako napravljena! in namenjena na Montmartre!"

Stražnik viha svoje brke in postaja čezdalje strožji:

"Tale zadevica se mi ne zdi popolnoma jasna."

Tedaj se je naposled približala teta, ki jo je prizval stražnik.

Suhec zapové Rolandi z ostrim in pretečim žandarskim glasom:

"Zdaj boste tiho in gorjé Vam, če katero zinete! Vprašal bom Vašo tako zvano tetko in edino ona naj mi odgovarja!"

Sredi noči na avsterliškem mostu je izpraševal stražnik teto, ki je bila napol mrtva od strahu, iste stvari, ki jih je bil že izvedel od Rolande in še marsikaj drugega, v podrobnosti segajočega, o čemer pa teta ni razumela ničesar.

Stražnik je postal nestrpen in je zavpil pred nekaterimi mimo idočimi, ki so se ustavljali:

"Nikar mi ne delajte neumnosti! Ali imate kako listino, da ali ne?"

"Listino? Gospod stražnik seveda imam polno listino!"

"Vašo izkaznico?"

S trepetajočo roko je jemala teta Cecilija iz svoje torbice: posetnice, člansko izkaznico "Primorske zveze", izkaznico "Marijine družbe", člansko izkaznico "Pogrebnege društva", izkaznico "Patriotične zveze", družbeno izkaznico "Vincencijske družbe", ter izkaznico častnega članstva "Gimnastičnega in sportnega društva za vojaško pripravo, sv. Filbert v Noimoutieru".

In še, in še...

Toda stražnik, ki je pregledoval vse te listine ter jih oddajala svojemu tovarišu, se je začel smejati. Mahoma je postal dobrodušen, prijazen in je izjavil, da je povsem zadovoljen.

"H komu pa greste v ulico Charles-Nodier?"

"K prijateljem..."

"Veste kaj, vaši prijatelji bi bili prav stori, če bi vas prišli čakati na kolodvor... Zdi se mi, da niste preveč zgodni; zadnji čas je, če hočete še nocoj tja."

Stražnik je pogledal na uro:

"Imate samo še dva vlaka podzemске železnice na razpolago... Glejte, da jih ne zamudite! Ali naj vam poiščem izvoščka?"

Prijazno in dobrohotno je ženskama razložil vse potankosti; lahko vzameta vlak, iz katerega se je treba dvakrat presesti, ali pa severno-južni vlak...

"V tem slučaju se morata poslužiti na postaji Les Abbesses dvigala, sicer boste morali napraviti dve sto stopnic... oziroma prav za prav sto devet in devedeset... Poznam tiste stopnice... med vojno sem imel tam šest mesecev službo."

Teta Cecilija je pokorno poslušala vs čas ter je rekla za vsako stvar: oh, presneto da!

Toda razumela ni ničesar. Podzemska železnica... severno-južna... les abbesses, vse to je plesalo v groznem krogu po nejni glavi. Vsa je omamljena po dveh dneh in poldrugo nočjo potovanja, po razočaranju na kolodvoru, po grozi, da se nahaja sama o polnoči med dvema stražnikoma, v dežju na neznanem mostu, na pragu neizmerne, še manj znanega mesta!

Ko se je vračala zahvalivši se stražniku, v smeri kolodvora, odkoder je prišla, ji ni ostala v spominu nobena beseda več...

Ničesar ne ve...

Ni prišla dalje nego je bila pravkar na kolodvoru Pariz-Austerlitz.

Pač pa je bila Rolanda ohranila hladno kri. Ona vodi svojo teto proti postaji podzemске železnice, prav do kolodvora.

Mladenka se je pred vhodom ozirala naokoli, ali bi ne bilo morda videti kje takega izvoščka, o katerem je govoril stražnik.

A čas pritiska... pritiska.

Tedaj sta teta in Rolanda zaprli dežnik, streljali nekoliko svoja mokra oblačila in vstopili prvič v življenju po stopnicah doli v pekel podzemске železnice.

Tako sta potrli, da jima je nepopisna olajšava biti naposled na suhem, toplem v svetlobi električnih žarnic.

Postaja je prazna.

Pri vходу sedi ženska in čita pozorno opolzko ilustriran list.

"Ali moramo kupiti vozovnice?" vpraša teta Cecilija.

"Seveda!" odgovori nečakinja.

Teta se približa okencu in vljudno vpraša:

"Oprostite, gospa, da vas motim; ali bi bili tako prijazni, da bi mi dali dve vozovnici do ulice Charles-Nodier?"

Blagajničarka je pogledala in bruhnila v smeh:

"Na, vi ste pa še zmerom v svoji vasi doma!"

Nemarno je vrgla dve vozovnici drugega razreda.

"Torej gotovo velja do ulice Charles-Nodier?"

"Da, pa za Moulin Rouge tudi in za la Galette!"

Teta Cecilija je pomolila bankovec za pet frankov, ker si ni upala vprašati koliko stane...

(Nadaljevanje)

Cenjenim Slovencem naznanjam, da sem kupil vsem dobro poznano gostilno Vovk in Colja. Ker sem restavracijo popolnoma prevredil, dajem vsem cen. gostom najboljše postrežbo po zmernih cenah.

Zelo pripravno za bankete, svadbe, krst itd. Strežaji kakor tudi kuhar so Slovenci z večletno prakso.

Cenjenim Slovencem se najtopleje priporoča

LIONI in BERNADOTE

Ulica GARMENDIA 4879

Slovenska gostilna in trgovina jestvin

Shajališče naših rojakov

VELIKI IN PRIJETNI PROSTORI

z igriščem za kroglice in keglje

Vsako nedeljo ples

Dobra postrežba

ZMERNE CENE

TRELLES 1167

(Pol kvadre od Gaona 2400)

Buenos Aires

U. T. 31-2382

VSİ ROJAKI SO DOBRODOŠLI

RESTAVRANT S PRENOČIŠČEM

"Piemontes y Triestino"

Prvovrstna kuhinja vseh vrst jedil, kakor tudi vsakovrstne pijače na željo.

Prvovrstne sobe za samce in družine po nizki ceni. — Se priporoča cenjenim rojakom in rojakinjam lastnik

JURIJ LUDVIK in drug

NECOCHEA 1122-24 (Boca) — Bs. Aires

Tudi sicer sem opazil na obrežju veliko brezpravnost.

Omenim naj na primer, da argentinska zakonodaja določa, da ima paralelno z obrežjem teči 35 metrov široka ped zemlje, ki je državna last in katere se ne sme nihče polastiti. Zdi pa se da se mnogi posestniki ne zmenijo za to zakonodajo. Mnogi zabarikadirajo namreč svojo zemljo z žičnimi ograjami prav noter do vode. Taki posestniki povzročajo kopalcem večkrat velike neprilike. Dogaja se namreč, da voda nagloma naraste ter prisili kopalce da se zatečejo na kopno. Kaj pa se pravi naglo preskakovati bodoče žice, ve posebno človek, ki je obdarjen s telesno obilnostjo, in je vse to sam poizkusil.

**

‘Ko sem počival v enem teh “recreos” naletim na starega znanca Hrvata, ki živi na Boki ter ga nisem videl najmanj deset let. Možakar je prišel na “sever” z mnogobrojnimi spremstvom, zeti in snahami in njih številnim potomstvom. Pogovor se je sukal v prvi vrsti okrog izletov in kopanja.

“Bio sam prije mnogo godina kapetan na ladji, koja krenuše za Rosario”, je pravil stari morski volk. “Tamo se dogodi jednom našem, čovjeku velika nesreća. Pošao je u rijeku Paraná da se kupa i počeo je, da se topi. Očajno je vikao za pomoć. Mimo njega su prolazili mnogi Argentinaci, Talijani i Nijemci. Nisu razumijeli šta više, nego jim se činilo, da jim se jadnik ruga. Taj jadnik je bio Hrvat, koji je došao prije malo vremena u ovu zemlju. Napokon prodjoše tuda i dva Srbina. Oni su čuli i razumjeli. “Evo naš čovjek se utapa”, rekoše jedan drugome, “ajde da ga spasimo!” I spasiše ga. Onda je uvidio, koliko da vrijedi u tuđem svijetu pravi brat.”

Krepak požirek Mendočana je potrdil kapitanovo pripovedovanje.

**

Večerilo se je že ko sem s kapitanovo rod bino zapuščal obrežje.

Še eno mično sličico tega večera naj popišem: pristno ciganko, mlado in lepo, lase spletene v dolge kite, oglenočrne kot nje iskre oči, široko krilo kričečih zelenih barv in še bolj kričečih rdečih rož, na glavi pa svilen solferinski robeč. Vzbujała je splošno zanimanje izletnikov ne samo vsled svoje eksotične mode marveč tudi zaradi njenega proroškega nastopa.

“Te adivino, si tienes una pena (ciganke vsakogar tikajo), si eres feliz, que dolores y alegrías te reserva el destino. Vamos, dame tu mano, no tengas pena por los cincuenta centavos!.....”

Dr. J. HAHN

Ženske bolezni — Maternica — Jačnik —
Prezgodnja ali zakasnjena perioda —
Beli tok.

Notranje bolezni — želodec in drobovje.
Gonoreja — Mehur — Obisti.
Nizke cene. — Ugodno plačevanje.

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer

NIZKE CENE

ARGENTINSKI FILMI

PIŠE FRANC DALIBOR

IV. FILM:

¡UFA QUE CALOR —

— JOJ, KAKO JE VROČE!

Biio jih je nekaj, ki jim za tako prazno stvar ni bilo žal petdesetih centavov, brez denarja namreč ni prerokovanja.

Da želijo vedeževati analfabetske ciganke in se na ta način preživljajo brez dela, se mi ni zdelo nikoli čudno. Tudi to ne, da se dobe lahkoverni in vedeževanja željni ljudje.

Bolj čudno se mi zdi, da se tudi učeni ljudje ukvarjajo z vedeževanjem in da drugi učeni vedeževalce k sebi kličejo.

Pariška vedeževalka Madame Thebes je bila menda znana po vsem svetu in je baje precej točno pogodila razvoj svetovne vojne.

Toda tudi iz Argentine mi je znan visok vedeževalski slučaj.

Vsi nekoliko starejši izseljenci se spominjajo še bivšega predsednika argentinske republike Irigoyena, ki je umrl šele pred nekaterimi meseci in je bil njegov pogreb najveličastnejši, kar jih je doslej videla Argentina. Pol milijona ljudstva ga je spremljalo k večnemu počitku.

Irigoyen je bil mož plemenitega srca. Zato pa se je tudi tako globoko zapisal v srce argentinskega ljudstva.

Njegova napaka pravijo, je bila, da je bil sila zaverovan v samega sebe in se je smatral za nekakega argentinskega Mesija, in da se je rad maščeval nad vsemi, ki so se mu kaj zamerili.

Med “žrtvami” Irigoyenovega maščevanja je bila tudi svojčas znana Frau Richter, buenosajreška vedeževalka o kateri mi je pripovedoval moj današnji lechero (mlekar), ki je bil tisti čas, leta 1918 Irigoyenov osebni sluga v predsedniški hiši, znameniti Casa rosada.

Zmislil se je torej gospod predsednik republike in je poklical k sebi gospo Richter, znamenito vedeževalko, ki je bila prav takrat na vrhuncu slaven bogastva. Mucamo, osebni slu-

ga, pa je skrit vse v prek poslušal, kaj da pripoveduje vedeževalka imenitnemu gospodu.

Gospa Richter je torej prerokovala: da bo narod vnovič izvolil Irigoyena za predsednika republike in sicer s tako ogromno večino, kakor je ni dobil doslej še noben predsednik. Kmalu pa bo izvršen nanj atentat in samo za las bo manjkalo, da ne bo smrtno zadet. Njegov vladarski prestol ne bo trajen, nasprotno, bežati bo moral, ker bi ga sicer isto dobro argentinsko ljudstvo pobilo do smrti. Da mu bo razjarjeno ljudstvo požgalo pohoštvo, da ga bodo zaprli v neko trdnjavo, itd. itd.

Seveda mi je pripovedoval lechero te reči potem, ko so se natančno tako že zdavnaj zgodile. Ampak toliko sem gotov, da me ni hotel varati. Biio je res vse tako, kakor je pravila Irigoyenu slavnega vedeževalka. Sam sem bil priča, ko je 12. oktobra, na praznik odkritja Amerike, bil Irigoyen ustoličen in na lastne oči sem videl, ko je navdušeno ljudstvo izpreglo štiri iskre vrance in z rokami peljalo predsednikovo kočijo iz kongresa do vladne palače.

Gospod predsednik je zadovoljno poslušal veselo napovedovanje gospe Richterjeve, ko pa je prešla na nesreče, je postal nervozen, zagnal je tintnik po tleh in kar surovo je spodil gospo Richter iz predsedniške palače, čez par dni pa ji je poslal uraden dekret, naj nemudoma zapusti argentinsko zemljo, ker ni bila argentinska državljanka.

Gospa Richter še živi. V Montevideo. Z vedeževanjem se ne peča več. Tudi treba ji ni, ker lagodno živi od svoje rente.

**

Ob bregovih Rio de la Plata se krešejo ognji, velikomestni izletniki na ražnju opečejo svoj tradicionalni “asado a la criolla”. Če bi argentinska kuhinja ne poznala nobenih drugih kuliničnih užitkov kot “asado” in “bife con papas fritas” bi bila hvale vredna. Ima pa še dosti drugih dobrih stvari.

Tam na brežuljku nad srebrno reko tabori skupina kakih 100 oseb. Pripravljajo se na odhod. Ko se jim približam se uverim, da so Poljaki. Najbrže kakšno poljsko društvo, ki je piknikovalo. Vidim, da se njih vrste strinjajo in naenkrat mogočno zaori pod zvezdnato, argentinsko nebo poljska himna: “Z dymem pożarów.” Da, da z dimom požarov ste rešili bratje Poljaki svojo zaslužnjeno domovino!

(Nadaljevanje)

ZUBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in **FELIKS FALICOV**

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2538

Damska česalnica LONDRES

AVENIDA SAN MARTIN 2284

Česanje in striženje \$ 0.80. Vodna ondulacija \$ 1.—. Trajna ondulacija \$ 4.90.

BARVANJE

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,
lepo sliko v barvah

Atelje **MARKO RADALJ**

F. Quiroga 1275

DOCK SUD

Edina naša slovanska lekarna

Pojasnilo o vašem zdravju lahko dobite
osebno ali pismeno v moji lekarni

Franjo Huspaur

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)

calle **FACUNDO QUIROGA 1441**
nasproti komisarije

STORŽEK

Po LORENZINI — LOVRENČIČU

"Kaj naj potem začnem ves dan pribit na ta vrata?"

"Zabavaj se in pripoveduj mravljam, ki pojdejo po cesti, kaj se ti je primerilo."

"Prinesite mi vsaj kak prigrizek, ker sem čisto izčrpan!"

"Koj!" je rekel Polž.

Resnično: čez tri ure se je vrnil s srebrnim krožnikom na glavi. Na krožniku je bil kruh, pečen piščanec in štiri zrele marelice.

"Tu imate zajtrk, ki vam ga pošilja Sojka!" je rekel Polž.

Ob pogledu na to božjo dobroto, se je dondek brž potolažil. A kako je bilo njegovo razočaranje, ko je začel jesti in je ugotovil, da je kruh iz krede, piščanec iz lepenke, marelice pa tudi ponarejene.

Hotel je jokati, hotel obupavati, hotel zagnati krožnik in vse, kar je bilo na njem, toda od prevelike žalosti ali od velike šibkosti želodca — je padel v omedlevico.

Ko je prišel k sebi, je ležal na zofi in Sojka je sedela blizu njega.

"Tudi to pot ti prizanesem," je rekla Sojka, "a gorje tebi, če mi še kdaj kako napraviš!"

Storžek je obljubil in prisegel, da se bo učil in da se bo vedno lepo vedel. In je držal besedo potem vse leto. Res, pri izpitih koncem šolskega leta je bil najpridnejši in je dobil najboljšo spričevalo — tudi iz vedenja je imel najboljši red: vzorno. Sojka je bila zadovoljna in vesela, in je rekla:

"Jutri se končno le izpolni tvoja želja."

"Ki bi bila?"

"Jutri nehaš biti dondek lesenjak in postaneš pravi deček!"

Kdor ni videl Storžkovega veselja ob tej toliko pričakovani vesti, si ga ne more predstavljati. Vsi njegovi sošolci so bili povabljeni, da bi prišli drugi dan na slavnosten zajtrk v Soj-

kino hišo in praznovali skupno izredni dogodek. Sojka je ukazala pripraviti dvesto škodelic kave in štiristo kruhkov, namazanih zgoraj in spodaj z maslom. Obetal se je lep in vesel dan, a...

Žal, v življenju lutk je vedno kak a, ki vse pokvari...

XXX.

Mesto da bi postal Storžek deček, odide s prijateljem Kodeljo v "Igriško".

Storžek je — naravno — koj zaprosil Sojko, naj mu dovoli, da gre po mestu vabit. Sojka mu je rekla:

"Le pojdi in povabi prijatelje k jutrišnjemu zajtrku, a glej, da se vrneš pred nočjo domov. Si razumel?"

"V eni uri bom že lepo nazaj," je obljubil dondek.

"Pazi, Storžek! Otroci hitro obljubijo, a največkrat pozabijo držati dano besedo."

"A jaz nisem, kakor so drugi: kar jaz rečem, držim."

"Bomo videli. V slučaju, da ne boš ubogal, toliko huje za te!"

"Zakaj?"

"Zato, ker če otroci poslušajo take, ki ne vedo nič več ko oni sami, drevijo vedno in neizogibno nasproti kakemu zlu."

"Tudi jaz sem to že skusil!" je rekel Storžek. "A zdaj res ne bom več tak!"

"Bomo videli, če govoriš resnico!"

Nič drugega ni rekel Storžek več, pozdravil je dobro Sojko, ki mu je bila neke vrste mama, in pojoč in plesoč je odšel skozi vrata.

Preden je minila ura, je povabil že vse svoje prijatelje. Nekateri so sprejeli takoj vabilo in bili veseli, drugi so se pustili spočetka prositi, a ko so izvedeli, da bodo kruhki za kavo tudi od zunaj namazani z maslom, so le vsi pristali, in rekli: "Tudi mi pridemo, da ti na-

pravimo veselje."

Zdaj je treba še vedeti, da je imel Storžek med svojimi sošolci in tovariši enega posebno rad, ki mu je bilo ime Ljubo, a so ga vsi klicali Kodelja, ker je bil tenka in suha osebeca in goreč, prav tak ko nov stenj pri nočni luči.

Kodelja je bil največja zguba in največji malopridnež v razredu, a Storžek ga je imel vendarle rad. Zato je šel tudi njega iskat na dom, da bi ga povabil na zajtrk, a ni ga našel; vrnil se je drugič, Kodelje ni bilo, prišel je še tretjič, a pot je bila zaman.

Kje bi ga mogel stakniti? Išče tu, išče tam in končno ga najde skritega za vrati knečke hiše.

"Kaj delaš tu?" ga je vprašal Storžek.

"Polnoči čakam, da bi šel..."

"Kam pojdeš?"

"Daleč, daleč, daleč!"

"In jaz sem te doma trikrat iskal!"

"Kaj mi pa hočeš?"

"Ali ne veš za izreden dogodek? Ali ne veš kaka sreča me je zadela?"

"Kakšna?"

"Jutri preneham biti dondek in postanem deček kakor ti in vsi drugi."

"Bog s tabo!"

"Jutri te torej pričakujem k zajtrku v našo hišo."

"A če ti pravim, da nocoj odpotujem!"

"Obkorej?"

"O polnoči."

"In kam greš?"

"Grem v neko deželo..., ki je najlepša na svetu: prava deveta dežela je..."

"In kako se imenuje?"

"Imenuje se Igriška. Zakaj ne greš tudi ti?"

"Jaz? Nak, ne grem!"

"Ne bodi neumen, Storžek! Vernj mi, če ne greš, se boš kesal. Kje dobiš deželo, ki bi bila primernejša za nas dečke? Tam ni šol, tam ni učiteljev, tam ni knjig!"

(Nadaljevanje)

Elektromehanična delavnica

KLARIČ & METLIKOVEC

Popravljanje in postavljanje električnih motorjev, dinamos, ventiladorje in drugih strojev.

Izdelava solidna, vsega v stroko spadajočega dela.

Se delajo modeli (matrices) — Varenje (Soldadura Autogena).

J. B. ALBERDI 232 — U. T. 60 Cab. 6604 BUENOS AIRES

Prva čevljarstva

delavnica na Dock-Sudu

GJURO ŠTAJGAR

CALLE LONDRES 1430

DOCK SUD

POZOR ROJAKI!

Krojačnica

in trgovina

z manifakturnim blagom, ter sploh z vsemi potrebščinami

Cene konkurenčne
Se priporoča

**SEBASTIAN
MOZETIČ**

OSORIO 5025

LA PATERNAL
BUENOS AIRES

Kateri imajo radi argentinske revije jim priporočamo

Veliko tedensko revijo

CARAS Y CARETAS

ki si jo lahko kupijo za 20 ctvs na kateremkoli kiosku ali pa si jo tudi naročijo pri upravi

BUENOS AIRES, CHACABUCO 151

\$ 2.50 trimesečno
\$ 5.— polletno
\$ 9.— celoletno

oziroma za provinco

\$\$ 3.— 6.— 11.—

in za inozemstvo

dva zlati pesa trimesečno

štiri zlate pese polletno

osem zlatih pesov letno